

MEMORIAŁ

General Marii Wittek

A. Referat. ed. t. 2002r.

A. Ref. Opma V 2015

LHP

SLOBER Maria
zam. Tracz

3112/WSK

**SPIS ZAWARTOŚCI
TECZKI**

3112/486

LKP

SLOBER Maria

zsm. Trucz

I./1. Relacja ✓ K. 2. s. 1-9

I./2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące relatora —

I./3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące relatora —

II. Materiały uzupełniające relację —

III./1. Materiały dotyczące rodziny relatora —

III./2. Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III./3. Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

III./4. Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 —

III./5. Inne ... —

IV. Korespondencja —

V. Nazwiskowe karty informacyjne ✓

VI. Fotografie —

I/1 Relacja

Relacja Trzech Marii z ob. Szober sporządzona według schematu relacji o wojennej służbie kobiet - żołnierzy w I i II Armi W.P. w l. 1939-1945 podpisana z dnia 17 II 2002r.

skłopiś oryg. k. 2. s. 1-4

Schemat relacji o wojennej służbie kobiet-żołnierzy
 W I i II Armii Wojska Polskiego
 w latach 1939-1945

Relację można sporządzić również w sposób opisowy uwzględniając punkty schematu ale nie rozdzielając opisu na poszczególne punkty.

I. DANE OSOBOWE

1. Nazwisko (także panięskie z datą zmiany), imiona
 TRACZ Maria z d. Szobev (1846)
2. Data i miejsce urodzenia (w przypadku wsi podać powiat)
 03.05.1923. Hałuszczynice pow. Skatów
3. Imiona rodziców, nazwisko panięskie matki, dane o ich pracy zawodowej i społecznej
 c. Andnej, Anna z d. Kordas (rolnicy - chłopi)
4. Obecny adres składającej relację, nr telefonu
 56-102 TURZANY pocz. Głębocice pow. Wołów
 101.

II. DANE ŚRODOWISKOWE

1. Wykształcenie (nazwy szkół i lata ich ukończenia)
 Szkoła Podstawowa w HAŁUSZCZYNICACH - 5 klas - ukończona 1936r
2. Miejsce zamieszkania przed 1939 rokiem .
 HAŁUSZCZYNICE pow. Skatów woj. TARNOPOL
3. Czym zajmowała się przed 1939 rokiem (nauka, praca-jaka?)
 pomaga rodzicom - rolnikom, uprawiającym ziemię.
4. Przynależność do ZHP, PCK, PWK, ZMW,
 nie należałam

III. UDZIAŁ W KAMPANII WRZEŚNIOWEJ 1939 ROKU

Przydział, funkcja, służba wojskowa lub udział w obronie cywilnej, służba sanitarna

nie brałam udziału

IV. DANE Z OKRESU LAT 1939-1945

Nauka, praca, udział w konspiracji (jakiej?)

nie uczestniczyłam i nie brałam udziału w konspiracji

1. Kiedy i w jakich okolicznościach znalazła się w ZSRR? (wywiezienie, aresztowanie, ewakuacja, miejsce pobytu – charakter pracy)

nie byłam wywoziona

2. Moja droga do wojska polskiego (mobilizacja- podać przez kogo zmobilizowana i kiedy, zaciąg ochotniczy)

nie było to zaciąg ochotniczy, ale było to przymusowe. W niedzielę 6.06.1944r. przyjechali oficerowie Armii Radzieckiej i zabrali 12 kobiet do wojska. Nie było żadnej dyskusji. Zawieźli nas do Żytomierza i tam nas umundurowano. Otrzymałam przydział do Samodzielnej Kompanii Łączności obsługującej 13. i 17. pułk Piechoty II Armii Wojska Polskiego.

3. Data rozpoczęcia służby w wojsku i data zdemobilizowania

lipiec 1944r do 8.05.1945r.

4. Nazwy kolejnych jednostek, w których odbywała służbę wojskowa

- Samodzielna Kompania Łączności
- na froncie byłam w zaopatrzeniu i pracowałam w piekarni

5. Jakie wykonywała zadania i jakie zajmowała stanowiska lub funkcje w wojsku - obsługa stacji telefonicznej (centrali)

- w zaopatrzeniu jako pomocnik piekarni

6. Jakie przeszedła przeszkolenie w wojsku (szkoły, kursy, itp.)

przeszkolenie z zakresu obsługi centrali telefonicznej

7. W jakich bitwach brała udział (miejsce, data, odniesione rany i kontuzje, gdzie i kiedy?)

kwiecień 1945 r. okupowanie w rejonie Bałuszyce

11/3

8. Stopień wojskowy w chwili demobilizacji (data ostatniego awansu)

Sze regowy

9. Odznaczenia bojowe, państwowe i społeczne

- Krzyż Kawalerski Orderu Odwagi
- „Grunwald”

V. ŻYCIORYS POWOJENNY

1. Dalsze kształcenie się. Warunki rodzinne. Praca zawodowa i działalność społeczna. Wpływ służby wojskowej na życie powojenne. (Jest bardzo pożądane nadsyłanie oddzielnych wspomnień przedstawiających losy wojenne i powojenne)

po demobilizacji w 1945 r. przyjechałam samo do miejscowości Brzózka, gdzie 16.05.1946 r. wzięłam ślub z Józefem Traszem, który tu przyjechał również z Bałuszywic. Po ślubie przeprowadziłam się do miejscowości Turany, gdzie dostałam gospodarstwo rolne 7 ha. Od tamtej pory prowadziłam gospodarstwo. Od 1977 r. jestem na emeryturze.

2. Z jakimi trudnościami życiowymi borykała się bezpośrednio po wyjściu z wojska, czy korzystała z pomocy władz państwowych czy społecznych?

nie korzystałam

3. Obecne źródło utrzymania (emerytura, renta z ogólnego stanu zdrowia, renta inwalidy wojennego, renta rolna, renta wdowia, proszę uwzględnić grupy inwalidztwa)

renta wdowia po mężu Józefie Trasz, również kombatanckie zmarłym 9.06.1987 r.

4. Obecny stan zdrowia

średni, po przebytej operacji stawu biodrowego

5. Z jakiego rodzaju pomocy, służby zdrowia korzystała?

pomoc podstawowa i szpitalna

6. Czy była represjonowana po wojnie (sama autorka lub jej rodzina, aresztowania, śledztwo, okoliczności, data i miejsce)

nie

7. Krótka charakterystyka najbliższej rodziny, jej losy wojenne, a także szczególnie sytuacje życiowe rodziców, rodzeństwa, męża, dzieci – ich wykształcenie, zawody, zajmowane stanowiska.

mł. siostra i rodzice pozostali na wschodzie w miejscu zamieszkania - Małuszyniце
- siostra przyjechała do Polski w 1964r i tu się osiedliła
- ojciec po śmierci matki przyjechał do Polski w 1968r
Mam dwóch synów, którzy ukończyli studia wyższe i pracują w swoich zawodach.

Pożądane załączenie :

- dokumentów, wspomnień i fotografii dotyczących okresów przedwojennego, kampanii wrześniowej oraz okresu wojennego
- wykazu książek i artykułów, w których wzmiankuje się o służbie wojskowej autorki relacji i o jej formacji
- bardzo prosimy o podawanie, na nadsyłanych fotografiach, daty, nazwy jednostki, miejsca oraz w miarę możliwości imion i nazwisk osób tam uwiecznionych.

Czytelny podpis

W. W. W.

Data 17.02.2002,

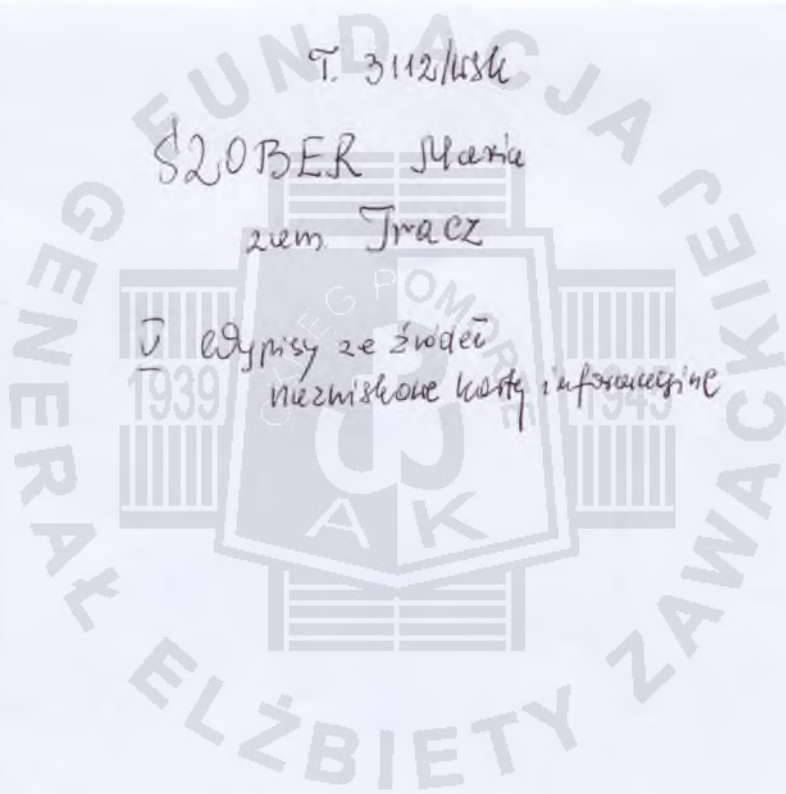
T. 3112/1886

LHP

SZOBER Maria

z em. Tracz

Wypisy ze źródeł
niezmiarkowane karty informacyjne

i

T. 3112/48K

LHP

II Archiw

nr 1944-1945

SZOBER Maria

zam. Inez (od 1946)

ur. 4 1923r. Hańszczyce, woj. Tarnopol.

Do wojska trafiła poprzez zaciąg ochotniczy, według relacji to było przymusowe. Wywieziona do Żytomierza 6 VI 1944r. Umundurowana otrzymała pracę do Samodzielnej Kompanii Łączności obsługującej 13 i 17 Pułk Piechoty II Armii WP. Praca w kwaterze i zaopatrzeniu, piekarni oraz obsługiwaną stacją telefoniczną (kontrolki). Zdemobilizowana 8 V 1945r. Stopień szeregowy. Odznaczenia: Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski. Wraz z mężem prowadzić gospodarstwo rolne w Turkuwach.

Zob. Rel. T. 3112/48K

A. Rój 2015

ŚLÓSKER Maria